ORĘDOWNIK URZĘDOWY
MIASTA BYDGOSZCZY

Redakcja i Administracja:
Magistrat miasta Bydgoszczy, ratusz pokój nr. 15. Czynna codziennie od godz. 8-ej do 3-ej po południu. Za redakcję odpowiada radca Tytus Podoski.

Prenumerata: miesięcznie 50 groszy

Ogłoszenia:
Wiersz szerokości 66 mm 20 groszy. — Przy powtarzającem się ogłoszeniu udzielamy rabatu.

Nakładem: Magistrat Miasta Bydgoszczy. Drukiem Drukarni Bydgoskiej S. A. (Dzien. Bydg.)

№ 6. | Bydgoszcz, piątek, dnia 15 marca 1929 r. | Rok XLV.

Treść:

58. Z obrad Rady Miejskiej str. . . . 45
59. Wzmianka o „Przeglądzie Samorządowym" nr. 10. str. 46
60. Wzmianka o „Samorządzie Miejskim nr. 1 i 2. str. 47
61. Mianowanie zastępcy na czas urlopu p. lekarza weterynarji Kazimierza Jewasińskiego str. 48
62. Przepisy sanitarne dla hoteli, pensjonatów, oberż z zajazdami na obszarze Wojew. Poznańskiego str. . 48
63. Rezolucja Izby Wojewódzkiej w przedmiocie dodatku komunalnego do opłat państwowych od patentów na wyrób i sprzedaż trunków na rok 1929. str. 50
64. Okólnik Ministerstwa Spraw Wewnętrznych nr. 19. w sprawie kredytów na inwestycje. str. . . . 51
65. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych, Ministra Pracy i Opieki Społecznej, Ministra Przemysłu i Handlu, oraz Ministra Rolnictwa z dnia 17. grudnia 1928 r. w sprawie wykonania niektórych postanowień rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22. sierpnia 1927 r. o zapobieganiu chorobom zawodowym i ich zwalczaniu str. . . . 52
66. Rozporządzenie Prezydenta miasta dot. zmiany nazwy Starego Rynku na „Stary Rynek im. Marszałka Piłsudskiego" str. 55
67. Rozporządzenie policyjne p. Wojewody Poznańskiego, dot. ochrony dróg publicznych i porządku publicznego, str. 55
68. Ogłoszenie dot. zmiany kierownika Urzędu Stanu Cywilnego, str. . . 56
69. Wygaśnięcie pomoru u świni, należącej Pawłowi Rösmerowi, zamieszkałemu przy ul. Granicznej, str. 56

58.

Z obrad Rady Miejskiej.

4-te posiedzenie Rady Miejskiej w Bydgoszczy, odbyte w czwartek, dnia 7. marca 1929 r. o godz. 6½ wieczór.

Komplet członków Rady Miejskiej: 60.

Obecnych radnych 43, nieobecnych z usprawiedliwieniem 7, nieobecnych bez uniewinnienia: 10.

1. a) przychylić się do wniosku Magistratu, dot. utworzenia przy Urzędzie Statystycznym Biura Kwaterunkowego, w celu uzyskania kwater na czas urządzić się mających imprez oraz wycieczek i zjazdów w Bydgoszczy w r. 1929 i na ten cel oddać do dyspozycji tegoż biura nowo wybudowane budynki miejskie przy ul. Libelta i Zacisze, prócz lokalu w budynku przy ul. .Libelta, oddanego Komitetowi W. F. i P. W. dla Touring Klubu,

b) użyć do powyższych ubikacyj kwaterunkowych umeblowania i pościeli, które następnie pozostaną dla nowego szpitala,

c) oddać bezpłatnie do 1. października 1929 na urządzenie poradni sportowo-lekarskiej Komitetu, lokal w domu magistrackim przy ul. Libelta, położony na parterze, a składający się z 4-ch pokoi, z czego jeden pokój KomitetW. F. i P. W. odstąpi dla

Touring Klubu i Towarzystwa Krajoznawczego.

2. zaniechać przymusowego ściągania podatku od zbytku mieszkaniowego za drugie półrocze 1926 i za cały rok 1927, natomiast ściągać podatek za lata 1924 i 1925, oraz za rok 1928.

3. Wybrano Komisję Rewizyjną Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Bydgoszczy w osobach pp. radnych Weimanna, Zwierzchowskiego i Sokołowskiego.

4. wnieść protest do Rządu, Sejmu i Senatu przeciwko projektowi rządowemu ustawy o budowie mieszkań ze względu na szkodliwość jego dla rozwoju miast.

5. Wybrano p. Laknera na niepłatnego radcę miejskiego.

6. nadać kierownikowi Biura Finansowego p. Maksymiljanowi Zieglerowi tytuł dyrektora w dowód uznania gorliwej i sumiennej pracy jego dla dobra miasta Bydgoszczy.

7. zawrzeć umowę z firmą „Bacon Eksport" na okres 8-letni.

59.

„Przegląd Samorządowy nr. 10.

Tygodnik „Przegląd Samorządowy" oficjalne wydawnictwo Związku Miast Polskich, redagowany jest przez p. o. dyrektora biura Związku Miast Polskich — Marcelego Poznańskiego. „Przegląd Samorządowy" stanowi łączność z naukowym miesięcznikiem „Samorząd Miejski" i ma za zadanie odzwierciedlać — głównie w sposób informacyjny — bieżące życie samorządu miejskiego w Polsce, jak również działalność Związku Miast Polskich.

Artykuł pierwszy „Sejmowe projekty samorządowe a miasta małopolskie" podaje treść memorjału senatora K. Rollego, prezydenta m. Krakowa, wiceprezesa Zarządu Związku Miast Polskich, który memorjał ten przedstawił Ministrowi Spraw Wewnętrznych imieniem Koła Miast Małopolski.

W memorjale p. K. Rolle wykazuje, iż Państwo Polskie, które po wojnie otrzymało w Małopolsce, Poznańskiem i na Pomorzu wykształcone formy rządu o charakterze organizacji gospodarczo-administracyjnej, w okresie dziesięcioletnim podważyło strukturę samorządową wydawaniem dorywczych zarządzeń przy nieuregulowaniu sprawy samorządu, co wpłynęło znów na obniżenie poziomu administracji samorządowej w Polsce.

Rozerwano więc całość konstrukcyjną samorządu w Małopolsce i w b. dzielnicy pruskiej, nie dając wzamian żadnego równomiernika i nie załatwiając tych spraw, o których załatwienie miasta ubiegają się od lat (nowelizacji ustawy o kasach chorych, o uregulowaniu finansów komunalnych i t. p.)

Następnie autor wypowiada się przeciwko wprowadzeniu w Polsce 5-przymiotnikowego głosowania, gdyż wprowadza ono niepotrzebnie czynnik polityczny do gospodarki miejskiej i obniżyć może poziom fachowy zarządów miast. W konkluzji autor przedstawia, iż zadaniem rządu jest wydanie spieszne ustawy samorządowej, opartej na pojęciach istotnych o celach i zadaniach samorządu, który nie jest surogatem ani miniaturą Państwa, lecz komórką i elementem w organizacji państwowej.

Równocześnie z ustawami samorządowemi lub w treści tychże ustaw, winny być ustalone prawnie: zakres działania samorządu w administracji ogólnej Państwa, prawo skarbowe samorządu, charakter prawny ich władz i instytucyj oraz pracowników administracji samorządowej.

Drugi z rzędu memorjał, wniesiony przez p. sen. Rollego, do p. Ministra Spraw Wewnętrznych, i Marszałka Sejmu zajmuje się niezałatwioną przez szereg lat sprawą wydzielenia w Małopolsce z powiatów miast ponad 25 000 mieszkańców, gdyż miasta przynależne do powiatów nie mają z tego korzyści, są zbyt obciążone i nie mogą się należycie rozwijać.

Artykuł następny: „Utworzenie Miejskiego Funduszu dla wdów i sierot po pisarzach polskich" przedstawia historję utworzenia tego funduszu przy Związku Miast Polskich, oraz podaje tekst regulaminu Funduszu, zatwierdzonego przez Zarząd Związku.

Jak ważną sprawą dla kraju jest organizacja wystawy samorządowej na Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu, stwierdza treść okólnika Ministerstwa Spraw Wewnętrznych do pp. Wojewodów, podany w „Przeglądzie Samorządowym" p. t.: „Rząd i samorząd przy wspólnej pra-

cy. nad organizacją wystawy samorządowej na Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu".

Następuje wykaz pożyczek, danych miastom z Funduszu Zapomogowego, powstałego przy Banku Komunalnym.

Omawiany zeszyt kończy kronika z życia miast i przegląd czasopism.

60.

„Samorząd Miejski".

„Samorząd Miejski", organ Związku Miast Polskich, poświęcony sprawom polityki komunalnej, począwszy od stycznia 1929 roku wychodzi pod kierunkiem prof. Dr. L. W. Biegeleisena.

Nr. 1, poświęcony jest całkowicie sprawie szpitalnictwa w Polsce, i zawiera następujące artykuły, wszechstronnie omawiające zagadnienie szpitalnictwa.

Dr. W. Przywieczerski, inż. F. Rakiewicz, Dr. R. Sikorski: „Stan obecny ustawodawstwa szpitalnego i najpilniejsze potrzeby szpitalnictwa w Polsce".

Autorzy artykułów w sposób jasny a wyczerpujący przedstawiają historję projektów sanitarnych w Polsce, oraz cały ogrom pracy nad przygotowaniem jednolitej ustawy o zakładach leczniczych. Omówiony został analitycznie dawny galicyjski system szpitalnictwa, który jako przestarzały i zbyt ciężki, nie może być stosowany w warunkach obecnych. Z wywodów autorów okazuje się, iż po krytycznym rozbiorze ustaw pierwsze miejsce należy się szpitalnictwu b. dzielnicy pruskiej, drugie miejsce, ze względu na najwyższą w Polsce działalność gospodarczo-społeczną i ofiarność społeczeństwa — należy się Królestwu, a dopiero trzecie miejsce przypada szpitalnictwu w Galicji.

Następnie autorzy analizują najnowszą ustawę szpitalną i powody, któremi kierowało się Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, wydając ustawę o zakładach leczniczych, przechodząc do omawiania najpilniejszych potrzeb szpitalnictwa w Polsce, na tle wzorów szpitalnictwa zagranicą.

Dr. Henryk le Brun w artykule: „Polskie prawodawstwo sanitarne w stosunku do samorządu" daje rys historyczny ustawodawstwa sanitarnego w Europie i w Polsce od czasów najdawniejszych, poprzez rozbiory, aż do chwili obecnej.

Wreszcie p.p. dr. W. Przywieczerski, inż. Rakiewicz, i Dr. R. Sikorski w artykule ostatnim: „Zarys historyczny i stan obecny szpitalnictwa polskiego" podają ciekawy zarys porównawczy na podstawie rozwoju szpitalnictwa polskiego w ubiegłem stuleciu w poszczególnych dzielnicach Rzeczypospolitej Polskiej, kończąc swą pracę źródłowem wykazaniem stanu obecnego szpitalnictwa w Polsce.

W nr. 2. „Samorządu Miejskiego" za luty br. uwzględniono specjalnie skarbowość komunalną i sfinansowanie budownictwa mieszkaniowego.

W pierwszym artykule: „Ekonomika komunalna" (cele, zadania i stanowisko w klasyfikacji nauk) autor, prof. Biegeleisen, rozważ zagadnienie specjalnej nauki komunalnej, która winna zająć poczesne miejsce w obecnej nauce wobec rosnącego znaczenia samorządu terytorjalnego.

Ekonomika komunalna, według autora, składa się z szeregu dyscyplin, jak: nauka o skarbowości komunalnej, nauka o ludności, statystyka komunalna, polityka terenowa, aprowizacja bezpośrednia i pośrednia, popieranie gospodarstwa społecznego, polityka socjalna, polityka komunikacyjna, nauka o przedsiębiorstwach komunalnych oraz szkolnictwo zawodowe, i dokształcające. Inne dziedziny polityki komunalnej należą do specjalnych dyscyplin, więc nauk technicznych, przyrodniczych, i t. d. Nauka polityki komunalnej jest częścią ekonomji specjalnej i opierać się winna o zasadę: jaknajmniejszym wysiłkiem, jaknajwiększe rezultaty.

W artykule następnym, pióra naczelnika Wydziału Finansów Komunalnych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych — M. Porowskiego omówiona została na podstawie szeregu zestawień cyfrowych i obliczeń procentowych skarbowość i gospodarka miejska, z uwzględnieniem różnic dzielnicowych.

Trzy dalsze artykuły p.p.p: Dr. A. Grossa, inż. P. Drzewieckiego, i H. Raciążka, poświęcone są sprawie budowlanej głównie zaś kwestji zdobycia funduszów na budownictwo mieszkaniowe.

Treść zeszytu uzupełniają działy:

Przegląd komunalny, zawierający wiadomości o planch regjonalnych rozbudowy miast na Zachodzie, oraz sprawozdanie z działalności Związku Miast Szwajcarskich za rok 1927/8.

Kronika komunalna — na którą składają się informacje o budownictwie mieszkaniowem w Rosji Sowieckiej i kredycie komunalnym w Belgji.

Bibljografja zagraniczna — w której czytelnik znajdzie krótkie omówienie ważniejszych prac z dziedziny gospodarki samorządowej, oraz literaturę dotyczącą poszczególnych działów tejże gospodarki.

61.

Pana powiatowego lekarza weterynarji Kazimierza Jewasińskiego podczas urlopu od 4. do 31. marca r. b. zastępować będzie lekarz wet. p. Marcin Wołoszyński, st. asystent Instytutu Higjeny Zwierząt w Bydgoszczy.

Bydgoszcz, dnia 2. marca 1929 r.

L. dz. .1917/29.

Za Prezydenta Miasta
(—) **Hańczewski,** radca miejski.

62.

(Odpis z Poznańskiego Dziennika Wojew. Nr. 49 z dnia 8. grudnia 1928 r.)

Poz. 657.

Przepisy sanitarne dla hoteli, pensjonatów, oberż z zajazdami na obszarze Wojew. Poznańskiego.

Rozporządzenie.

Na podstawie §§ 6e) i f), 12, 15 ustawy o zarządzie policyjnym z dnia 11. marca 1850 (zb. ustaw str. 265), § 137, 139 ustawy o ogólnym zarządzie kraju z dnia 30. lipca 1883 (zbiór ustaw str. 195) § 11 ustęp e) instrukcji dla naczelnych prezesów z dnia 31. grudnia 1925 (Zb. Ust. pr. str. 26) oraz § 11 rozporz. Rady Ministrów z dnia 21. stycznia 1924 w przedmiocie zmian w kwotach pieniężnych, określonych w przepisach karnych (Dz. U. R. P. nr. 9, poz. 89) oraz art. 113 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19. stycznia 1928 o organizacji i zakresie działania władz adminstracji ogólnej (Dz. Ust. R. P. nr. 11, poz. 86) rozporządzam za zgodą Izby Woj. co następuje:

§ 1.

Pomieszczenia, budynki, przeznaczone na hotele, pensjonaty, oberże z zajazdami, muszą być przed otwarciem poddane szczegółowym oględzinom celem ustalenia, czy odpowiadają wymogom policyjno-sanitarnym, oraz postanowieniom niniejszego rozporządzenia.

§ 2.

Hotele, pokoje umeblowane i pensjonaty w miastach, zaopatrzonych w wodociągi i kanalizację, mogą być otwierane tylko w domach, posiadjących te urządzenia, zaś w miejscowościach nieposiadających wymienionych urządzeń, tylko w budynkach zaopatrzonych w należyte urządzenia ściekowe i wodę, uznaną przez władze sanitarne za dobrą do użycia.

§ 3.

Pokoje gościnne, winny mieć w hotelach pokojach umeblowanych i pensjonatach na parterze i piętrach 3 m., a na poddaszu 2,80 m. wysokości. Nie wolno zakładać pokojów gościnnych w suterynach i piwnicach. Pokoje gościnne winny być tak obszerne, by ilość powietrza, przypadająca na jedną osobę wynosiła 18 metrów sześciennych; pokoje winny być suche, oświetlone dostatecznie światłem dziennem. Stosunek powierzchni podłogi powinien wynosić conajmniej 1:8. Pokoje winny posiadać urządzenia dla ogrzewania i przewietrzania, powały, ściany gładkie i jasne, a podłogi szczelne.

§ 4.

Podczas chłodnej pory roku, ciepłota w pokojach, zajętych przez gości, winna wynosić niemniej, niż 17½° C (14° R).

§ 5.

Korytarze winny mieć szerokości conajmniej 2 metry, posiadać dostateczny i bezpośredni dostęp światła i powietrza od zewnątrz, podłogę zaś szczelną, lub z materjału nieprzepuszczalnego.

Korytarze winny być wolne i nie mogą być zastawiane meblami, kuframi i t. p., jak również nie mogą służyć na składy jakich-

kolwiek rzeczy. Dywany na schodach, korytarzach i w pokojach nie mogą być trwale przymocowane do podłoża i powinny się dawać łatwo usunąć celem oczyszczenia podłogi i to bez względu na to, czy ich oczyszczenie odbywa się ręcznie, czy też za pomocą prądu elektrycznego.

§ 6.

Kuchnia powinna być przestronna, widna, mieć ściany jasne pomalowane farbą olejną conajmniej do wysokości 2 metrów lub pokryte materjałem, który się daje zmywać wodą, podłogę nieprzepuszczalną i należyte przewietrzenie.

Pozatem powinna ona posiadać należyte urządzenia ściekowe i urządzenia do mycia naczyń kuchennych wodą bieżącą. Kuchnie mogą się mieścić w suchych, widnych półsuterynach z bezpośrednim dostępem światła i powietrza z zewnątrz. W tym wypadku wysokość ich musi wynosić conajmniej 2,80 m., z czego conajmniej 1,80 m. winno leżeć ponad powierzchnią otaczającej ją ziemi.

§ 7.

W kuchni nie wolno mieszkać, spać, przechowywać łóżek, pościeli, odzieży i innych sprzętów, nie przeznaczonych do użytku kuchennego.

§ 8.

Produkty spożywcze należy przechowywać w oddzielnem, widnem i dobrze przewietrzanem pomieszczeniu. Produkty, łatwo ulegające zepsuciu, należy podczas ciepłej pory roku przechowywać w lodowni.

§ 9.

Na każdem piętrze powinny być conajmniej dwa ustępy (1 dla kobiet i 1 dla mężczyzn), przyczem jeden ustęp powinien przypadać na liczbę pokoi, nie większą jak 20. Ustępy te powinny posiadać bezpośredni dostęp powietrza i światła od zewnątrz i mieć możność należytego przewietrzania. W miastach posiadających urządzenia kanalizacyjne, ustępy winny być skanalizowane i posiadać urządzenie do spłukiwania wodą. W innych miejscowościach ustępy powinny być urządzone w sposób, zabezpieczający grunt od zanieczyszczeń odchodami, a powietrze od wyziewów.

§ 10.

Służba hoteli, pokoi umeblowanych i pensjonatów winna być czysto ubrana i posiadać na dyżury oddzielne, suche, odpowiednio obszerne, i widne pomieszczenia.

Osoby pracujące w kuchni, winny być pozatem ubrane w czyste fartuchy białe z napierśnikami, na głowie zaś mieć czyste białe czapki, i stale dbać o czystość rąk.

Osoby,dotknięte chorobami zakaźnemi, lub łatwo udzielającemi się, lub też chorobami skóry, połączonemi z uszkodzeniami jej całości, jak również z otwartą gruźlicą płuc, nie mogą pełnić obowiązków służby w wymienionych zakładach.

§ 11.

Pokoje dla służby, mieszkającej w zakładzie, winny być urządzone po myśli § 3 niniejszego rozporządzenia. Każda osoba powinna posiadać osobne łóżko.

§ 12.

Bielizna zakładowa winna być czysta, utrzymana w całości i często zmieniana. Każdy przybywający gość winien otrzymać czystą, świeżo upraną, bieliznę pościelową, względnie stołową. W zakładzie winien być stały zapas czystej bielizny pościelowej, conajmniej na dwie zmiany.

Bielizna pościelowa i stołowa czysta, jakoteż brudna, winna być przechowywaną oddzielnie, w specjalnie na ten cel przeznaczonych pomieszczeniach.

§ 13.

Wszystkie pomieszczenia i urządzenia w hotelach, pokojach umeblowanych i pensjonatach, należy utrzymywać w wzorowym porządku i czystości. Do przestrzegania tego jest obowiązany właściciel zakładu lub jego dzierżawca.

Do obowiązków właściciela zakładu, względnie dzierżawcy, należy również:

1. bezzwłoczne zawiadomienie władzy policyjno-sanitarnej o każdym wypadku choroby zakaźnej, który zajdzie w zakładzie,
2. niedopuszczanie pod żadnym pozorem na dokonywanie złożonych zabiegów chirurgicznych,
3. niedopuszczanie do uprawiania w zakładzie nierządu,

4. baczenie, by wietrzenie i trzepanie pościeli, garderoby, dywanów, mebli itp. odbywało się wyłącznie na podwórzu, nie zakłócało spokoju lokatorom i odbywało się w godzinach policyjnie dozwolonych.

§ 14.

We wszystkich pokojach, korytarzach i kuchniach, powinny stać na miejscach widocznych napełnione wodą spluwaczki, dające się łatwo oczyścić i odkazić, a to stosownie do postanowień rozporządzenia policyjnego na Województwo Poznańskie z dnia 2. 10. 1925 r. (Dz. Urz. Woj. Pozn. nr. 41, poz. 524.)

§ 15.

Pojazdy, służące do przewożenia gości, powinny być tak urządzone, żeby mogły być z łatwością oczyszczane, lub odkażane.

§ 16.

Wszystkie nowootwierane hotele, pokoje umeblowane, i pensjontaty, muszą bezwzględnie odpowiadać niniejszym przepisom.

Hotele, pokoje umeblowane i pensjonaty już istniejące, powinny w ciągu pół roku od dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia przystosować swe urządzenia do zawartych w niem przepisów; w razie przeciwnym ulegną one zamknięciu aż do czasu uporządkowania. W drodze wyjątku może władza II instancji administracji ogólnej zezwolić na dalsze istnienie zakładu, posiadającego drobne usterki, o ile zakład ten naogół odpowiada wymaganiom niniejszego rozporządzenia.

§ 17.

Rozporządzenie niniejsze powinno być wywieszone na widocznem miejscu w pomieszczeniach ogólnych i w każdym numerze hotelu, pokojów umeblowanych lub pensjonatu.

§ 18.

Nadzór nad wykonywaniem niniejszych przepisów sprawują władze I instancji administracji ogólnej.

§ 19.

Winni przekroczenia przepisów niniejszego rozporządzenia karani będą grzywną do 60 zł., względnie w razie niemożności ściągnięcie grzywny odpowiednim aresztem.

§ 20.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w 14 dni po jego ogłoszeniu w Dzienniku Wojewódzkim i z tą chwilą uchyla się wszystkie inne policyjne w tym przedmiocie na obszarze Województwa wydane rozporządzenia.

Poznań, dnia 27. listopada 1928 r.

L. dz. 13969/28 VII.

Wojewoda: (—) Borkowski.

Powyższe podaję do wiadomości i przestrzegania. Z dniem wejścia w życie powyższego rozporządzenia, t. j. z dniem 22. 12. 28. przestało obowiązywać tut. rozporządzenie w tym samym przedmiocie z dnia 2. 4. 28., Pl. VI. 1117/28, ogłoszone w Miejskim Orędowniku Urzędowym z dnia 1. 6. 28. Nr. 11 pod cyfrą 164.

Bydgoszcz, dnia 28. lutego 1929 r.

L. dz. 911/29. IV.

Za Prezydenta Miasta
(—) **Hańczewski,** radca miejski.

63.

Ogłoszenie.

Odpis.

Izba Wojewódzka w Poznaniu.

L. dz. 1482/29. III. **Poznań,** 16. 2. 29. r.

Rezolucja.

W sprawie zatwierdzenia uchwały Rady Miejskiej Korporacyj Miejskich miasta Bydgoszczy z dnia 19. listopada — 16. grudnia 1928 r. w przedmiocie dodatku komunalnego do opłat państwowych od patentów na wyrób i sprzedaż trunków na rok 1929 wydaje przewodniczący Izby Wojewódzkiej w Poznaniu następującą rezolucję:

Na podstawie art. 1, 11, 36, 37 ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych z dnia 11. sierpnia 1923 r. (Dz. U. R. P. nr. 94 poz. 747) łącznie z § 2 pkt. b) rozporządzenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 10 lutego 1927 r. (Dz. U. R. P. nr. 40, poz. 356) i art. 55 ust. 1 oraz art. 98 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta R. P. z dn. 19-go stycznia 1928 r (Dz. U. R. P. nr. 11, poz. 85,) łącznie z § 117 ustawy o ogólnym zarządzie kraju z dnia 30-go lipca 1883 r.

(Zb. Ust. Pr. str. 195.) — zatwierdza się w porozumieniu z prezesem Wielkopolskiej Izby Skarbowej w Poznaniu uchwałę Korporacyj Miejskich miasta Bydgoszczy z dnia 19. listopada — 6. grudnia 1928 r. w przedmiocie dodatku komunalnego do opłat państwowych od patentów na wyrób i sprzedaż trunków na rok 1929.

W imieniu Izby Wojewódzkiej
Przewodniczący: (—) nieczytelny.

Dodatek komunalny do opłat państwowych od patentów na wyrób trunków spirytusowych (fabrykacja wódek) wynosi 6%, a od wszystkich pozostałych patentów na wyrób oraz od patentów na sprzedaż trunków, przetworów wódczanych i spirytusowych 40%, każdocześnie obowiązujących opłat państwowych.

Ogłasza się na podstawie art. 47 ustawy z dnia 11. iserpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. Ust. 94, poz. 747).

Bydgoszcz, dnia 1. marca 1929 r.

Magistrat. — Urząd Podatkowy.
(—) Wache, radca miejski.

64.

Odpis.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

Nr. SG. 1444/2. **Warszawa,** 19. 1. 1929 r.

W sprawie kredytów
na inwestycje. **Okólnik nr. 19.**

Do
Pana Wojewody
(wszystkich).

Bank Gospodarstwa Krajowego podał Ministerstwu Spraw Wewnętrznych do wiadomości, że zachodzą wypadki zwracania się związków komunalnych do Banku Gospodarstwa Krajowego z podaniami o udzielenie kredytów, przyczem podania te motywowane są trudnościami finansowemi wyniklemi z powodu rozpoczęcia robót inwestycyjnych w nadziei otrzymania pożyczki z Banku.

Stosowanie przez związki komunalne metody stawiania Banku Gospodarstwa Krajowego przed faktem doknanym i usiłowanie wywarcia w ten sposób presji w celu otrzymania kredytów, — uważam za zupełnie niewłaściwe i z punktu widzenia organizacji racjonalnej gospodarki budżetowej związków komunalnych, za wręcz niedopuszczalne.

Przypominam wyraźny przepis § 8 rozporządzenia wykonawczego Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 28. czerwca 1926 r. (Dz. U. nr. 75, poz. 433), który nakazuje, że: „Przy preliminowaniu wpływów z pożyczek, organ uchwalający związku komunalnego powinien wskazać, na pokrycie których wydatków służyć mają wpływy z poszczególnych pożyczek **i które zatem wydatki nie mogą być realizowane do czasu otrzymania pożyczek“.**

Przepis wyrażony w ostatnim ustępie cytowanego wyżej zdania, musi być z całą ścisłością przestrzegany i nie powinno mieć miejsca zużywanie innych środków budżetowych przeznaczonych w budżecie na pokrycie innych wydatków, na rozpoczynanie robót inwestycyjnych, które aczkolwiek przewidziane są w budżecie, nie posiadają realnego pokrycia w dochodach.

Mylnem jest mniemanie wymienionych wyżej związków komunalnych, że Bank Gospodarstwa Krajowego w sposób nieograniczony i bez wyczerpania dysponuje kredytami. Bank Gospodarstwa Krajowego realizuje podania o kredyt w miarę możności i to tylko po uprzedniem wydaniu promesy.

Trudna sytuacja, jaką sobie związki komunalne przez tego rodzaju politykę finansową stworzyć mogą, i która to polityka prowadzić musi do niewykonywania swych zobowiązań w stosunku do dostawców i przedsiębiorców wykonywujących roboty inwestycyjne dla związków komunalnych spowodować musi poderwanie zaufania do związków komunalnych i utrudnienie i tak trudnych dla nich warunków kredytowych.

Jeszcze raz przypominam, że podstawą gospodarki samorządowej musi być zdrowy i realny budżet, wykonywany zgodnie z preliminarzem i że władza nadzorcza winna czuwać nad tem, by plan gospodarczy związku komunalnego był realizowany w ramach uchwalonego i zatwierdzonego budżetu. Odchylenia od budżetu mogą następywać w wypadkach wyjątkowych i to zgodnie z ewentualnemi dodatkowemi zmianami budżetu uchwalonemi i zatwierdzonemi w dro-

dze właściwej. Dotyczyć to powinno przedewszystkiem wydatków inwestycyjnych, które mają swe pokrycie w preliminowanych pożyczkach.

Przypominam, że warunki kredytowe w chwili obecnej nakazują rozumną ostrożność w tym kierunku i wszelkie poczynania inwestycyjne powinny się oprzeć na zbadaniu możliwości uzyskania kredytów, o ile chodzi o inwestycje, które mają być rozpoczęte.

Zechce Pan Wojewoda podać powyższe do wiadomości związkom komunalnym i czuwać nad tem, by stosowały się one do podanych wyżej zasad.

(—) Sławoj Składkowski
minister.

65.

Odpis z Dziennika Ustaw nr. 5 z dnia 26 stycznia 1929

Poz. 59.

Rozporządzenie ministra Spraw Wewnętrznych, ministra Pracy i Opieki Społecznej, ministra Przemysłu i Handlu oraz ministra Rolnictwa z dnia 17 grudnia 1928 r. w sprawie wykonania niektórych postanowień rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 sierpnia 1927 r. o zapobieganiu chorobom zawodowym i ich zwalczaniu.

Na podstawie artykułów 1, 2, 4, 9 i 16 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 sierpnia 1927 r. o zapobieganiu chorobom zawodowym i ich zwalczaniu (Dz. U. R. P. nr. 78, poz. 676) zarządza się co następuje:

§ 1. Wykaz chorób zawodowych, objętych art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 sierpnia 1927 r. (Dz. U. R. P. nr. 78, poz. 676), ustala się następujący sposób:

Wykaz I.

A. Wszelkie zmiany chorobowe, wywołane przez pracę zawodową z następującemi substancjami względnie związkami: 1) alkohol metylowy, etylowy, alkohole wyższe, alkhole skażone, 2) antymon, 3) arsen, 4) benzol i pochodne (anilina, nitrobenzol itp.), 5) chlor, jod, brom, fluor, 6) chrom, 7) cjanowe związki, 8) cynk, 9) dwutlenek siarki, 10) fenole, 11) formaldehyd, 12) fosfor, 13) fosgen, 14) kwasy silne, 15) ługi silne, 16) mangan, 17) olej skalny oraz lotne i płynne produkty jego destylacji (benzyna, ligroina itd), 18) nitrogliceryna, 19) ołów, 20) rtęć, 21) siarczek węgla, 22) siarkowodór, 23) terpentyna, 24) tlenki azotu, 25) tlenek węgla.

B. Następujące choroby, jeżeli na skutek pracy zawodowej wystąpią u osób niżej określonych zawodów:

26) glistnica u osób, zatrudnionych w górnictwie;

27) głuchota u osób, zatrudnionych przy młotach pneumatycznych, u kotlarzy, kowali, kolejarzy, puszkarzy, tkaczy itp.;

28) gruźlica w związku z pylicami u osób, narażonych na wdychanie większej ilości pyłu;

29) kesonowa choroba u osób, pracujących w powietrzu sprężonem;

30) nerwice, nabyte na skutek pracy zawodowej u telefonistek, sygnalistów itp.;

31) nosacizna u osób, zatrudnionych pielęgnowaniem chorych lub usuwaniem padłych koni, mułów, osłów;

32) nowotwory, owrzodzenia i inne zmiany chorobowe u osób, narażonych przy pracy na działanie smoły, dziegciu, sadzy, parafiny, olejów maszynowych i innych smarów;

33) choroby oczu i ich przydatków, wywołane podczas pracy zawodowej na skutek działania trujących i nietrujących organicznych i nieorganicznych pyłów, gazów i płynów (kapelusznicy, lakiernicy, malarze, młynarze, murarze, ogrodnicy, piekarze, rolnicy, tapeciarze itp.);

34) choroby oczu u osób, których praca zawodowa znacznego przybliżenia przedmiotów do oka (drukarze, grawerzy, koronczarki, krawcy, litografowie, szwaczki itp.);

35) oczopląs u górników;

36) przepuklina u osób, zajętych dźwiganiem i rzucaniem ciężarów (tragarze, robotnicy transportowi, kolejowi itp.;

37) przymiot u osób, wydymających szkło (w hutach szklanych);

38) Pylica u osób, narażonych na wdychanie większej ilości pyłu;

39) choroby skórne na skutek działania urazów cieplnych pyłu, płynów i substancyj chemicznych (garbarze, murarze, piekarze, praczki, robotnicy cementarni, tkacze itp.);

40 choroby skórne i inne zmiany chorobowe u osób, narażonych przy pracy zawo-

dowej na działanie promieni krótkofalowych (Roentgen, rad, substancje radjoaktywne, promienie pozafiołkowe, X itp.);

41) skurcze zawodowe u pracowników biurowych, muzyków, w przemyśle włókienniczym, telegrafistów itp.);

42) tężec u osób zatrudnionych przy zbieraniu i przeróbce szmat i gałganów, ogrodników i innych robotników leśnych, rolnych i ziemnych,

43) wąglik u osób, zatrudnionych przeróbką produktów zwierzęcych, jak skóra, włosie itp.;

44) zaćma szara u osób, narażonych na promieniowanie roztopionego szkła, metali (hutnicy);

45) choroby zakaźne u osób, narażonych na zakażenie przez wykonywanie pracy zawodowej (lekarze, personel lekarski, pomocniczy, praczki);

46) zapalenie pochewek, ścięgien i torebek maziowych (ustaw łokciowy, garstkowy i kolanowy) na skutek urazów mechanicznych u drukarzy, dekarzy, górników itp.;

47) zmiany chorobowe o charakterze gośćcowym u górników, murarzy, praczek, robotników ziemnych, rolników itp.;

48) zimnica u osób, zatrudnionych przy pracach nad osuszaniem błot;

49) żylaki, stopa płaska, kolano szpotawe u osób, wykonywających pracę przeważnie stojąc (kelnerzy, piekarze, stolarze itp.).

Lista ta uzupełniona będzie w miarę potrzeby.

§ 2. Szczegółowe przepisy, mające na celu zapobieganie chorobom zawodowym, wymienionym w § 1 niniejszego rozporządzenia, wydane będą w drodze oddzielnych rozporządzeń odpowiednio do wymogów ochrony zdrowia w poszczególnych rodzajach pracy zawodowej.

Przepisy te powinny być podawane do wiadomości i szczegółowo objaśniane robotnikom już przy ich przyjęciu do pracy. Przepisy, wydane w myśl ustępu pierwszego, określą, w jakim zakresie i w jaki sposób zarządzenia ochronne mają być wywieszone w danym zakładzie przemysłowym lub poszczególnych jego oddziałach.

Kierownicy robót obowiązani są przestrzegać stosowania ich przez robotników.

§ 3. Z chorób, wymienionych w wykazie I, zawartym w § 1, obowiązkowemu zgłaszaniu podlegają:

Wykaz II.

A. Wszelkie zmiany chorobowe, wywołane przez pracę zawodową, z następującemi substancjami, ich stopami i związkami:

1) ołów, 2) rtęć, 3) arszenik i związki arsenowe, 4) fosfor, 5) chrom, 6) tlenki azotu, 7) tlenek węgla, 8) siarczek węgla, 9) związki cjanowe, 10) benzol i pochodne, 11) alkohol metylowy, 12) terpentyna.

B. 13) zmiany chorobowe, wywołane przy pracy działaniem promieni Roentgena i substancjami radjoaktywnemi;

14) owrzodzenia i nowotwory u osób, narażonych przy pracy na działanie smoły, dziegciu, sadzy, parafiny;

15) pylica krzemicowa u osób, narażonych przy pracy na wdychanie pyłu, zawierającego krzem (z kwarcu, granitu, piaskowca itp.;

16) glistnica u górników;

17) wąglik u osób, zatrudnionych przeróbką produktów zwierzęcych, jak wełna, włosie, skóry itd.

§ 4. Przewidziane w art. 6 zgłoszenia do powiatowej władzy administracji ogólnej (lekarza powiatowego) winny być składane na piśmie w ciągu doby od chwili ustalenia choroby zawodowej, według następującego wzoru:

Chory: Nazwisko . . . .
imię . . . wiek . . . miejsce zamieszkania . . . . . . ulica . . . .
Nr. domu . . . . zakład pracy . . . . .
oddział . . . .
Nazwisko pracodawcy lub firma . . . . . .
miejscowość . . . . ulica, Nr. domu . . .
Rodzaj choroby . . . .
Stwierdzono (podejrzenie) . . . . zajęcie,
wzgl. czynnik, wywołujący chorobę . . . .
Uwagi . . . .
Podpis lekarza zgłaszającego . . . . . .
Adres lekarza zgłaszającego . . . .

O złożenie do powiatowej władzy administracji ogólnej zgłoszeniu choroby zawodowej winna osoba, składająca zgłoszenie, zawiadomić w tymże terminie inspektora pracy ze wskazaniem nazwiska, imienia i wieku chorego oraz miejsca jego zatrudnie-

nia (nazwa firmy lub nazwiska pracodawcy i jego adresu). W zawiadomieniu winien być również ściśle określony rodzaj choroby zawodowej, co do której zachodzi podejrzenie.

§ 5. Lekarz powiatowy, otrzymawszy kartkę zgłoszenia, powinien bezzwłocznie sam, a o ile chodzi o zakład państwowy, z lekarzem odnośnej władzy:

a) zbadać chorego i ustalić rodzaj choroby, przyczem zbadać, czy źródło choroby nie znajduje się w jego mieszkaniu lub w przedmiotach użytku;

b) jeżeli powyższe badania dały wynik ujemny, przenieść je na teren warsztatu pracy.

Badaniu podlegają w pierwszym rzędzie osoby, pracujące w tych samych warunkach, co chory, przyczem osoby z dobrem samopoczuciem i wyglądem mogą być poddane tylko oględzinom doraźnym, zaś pracowników o wyglądzie niezdrowym, charakterystycznym dla danej choroby, lub skarżących się na charakterystyczne dolegliwości, zbadać dokładnie:

c) badania współpracowników chorego przeprowadzić nawet wtedy, gdy źródło choroby z wielkiem prawdopodobieństwem zostało ustalone poza warsztatem pracy, o ile warsztat ten wogóle nastręcza możność nabawienia się danej choroby;

d) o ile oględziny współpracowników chorego nie dają rezultatu, a chory zmarł, dokonać oględzin wewnętrznych (sekcji) zmarłego;

e) w związku z wynikami tych badań i oględzin dokonać oględzin fabryki, warsztatu względnie pomieszczeń, w których zaszedł przypadek choroby zawodowej, pozatem oględzin narzędzi, surowców, jako też badania warunków pracy poszkodowanego.

W tym celu lekarz powiatowy zawiadomi obwodowego inspektora pracy o ustalonych wynikach badań lekarskich i dokona łącznie z nim oględzin danej pracowni. Przytem winny być wzięte pod uwagę następujące okoliczności:

1) jakie czynniki działają szkodliwie, 2) czy są stosowane przepisane środki zapobiegawcze, 3) czy choroba wynikła z powodu niestosowania tych środków przez zarząd zakładu lub nieprzestrzegania ich przez pracowników, 4) czy pomienione środki okazały się wystarczającemi i jakie potrzebne byłyby uzupełnienia urządzeń, względnie przepisów zapobiegawczych, 5) czy są wywieszone przepisy zapobiegawcze na miejscu widocznem i czy są one podawane do wiadomości robotników przy ich przyjęciu do pracy.

O ile inspektor pracy poweźmie podejrzenie o chorobę zawodową, może on zwrócić się do lekarza powiatowego o wdrożenie badań, przewidzianych w punktach a, b, c i d niniejszego paragrafu.

Badania i dochodzenia te w zakładach przedsiębiorstw kolejowych, niepodlegających inspekcji pracy, przeprowadza lekarz powiatowy z udziałem lekarza kolejowego.

§ 6. Wydawanie zarządzeń, mających na celu usunięcie przyczyny, wywołującej choroby zawodowe, na podstawie wyników przeprowadzonych dochodzeń należy:

a) do powiatowych władz administracji ogólnej, odpowiednio do ich właściwości ogólnej w sprawach nadzorowania nad przestrzeganiem obowiązujących przepisów sanitarnych, oraz w sprawach walki z chorobami wogóle, a w szczególności i z chorobami zawodowemi;

b) do obwodowego inspektora pracy w drodze nakazów w granicach, przewidzianych w art. 23 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 lipca 1927 r. o inspekcji pracy (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 590).

Odpisy wydanych zarządzeń obie te władze komunikują sobie bezzwłocznie nawzajem.

Władze, wymienione w punktach a) i b), winny działać łącznie w następujących wypadkach:

1. W wykonaniu art. 8 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 sierpnia 1927 r. o zapobieganiu chorobom zawodowym i ich zwalczaniu przy dokonywaniu oględzin przewidzianych w punktach b) i c) art. 7 tegoż rozporządzenia. Takie łączne oględziny winny być dokonywane w miarę możności conajmniej raz w roku;

2. W razie, gdy wskutek niemożności uprzedniego porozumienia zostały wydane zarządzenia, kolidujące ze sobą;

3. W miarę możności we wszystkich ważniejszych wypadkach na skutek inicjatywy jednej z tych władz.

O ile w powyższych wypadkach powiatowa władza administracji ogólnej i obwodowy inspektor pracy nie uzgodnili swego stanowiska w sprawie wydania zarządzeń, rozstrzyga wspólnie okręgowy inspektor pracy i władza administracyjna II instancji. Gdyby porozumienia nie osiągnięto, sprawę rozstrzyga ostatecznie Minister Pracy i Opieki Społecznej łącznie z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

§ 7. Winni przekroczenia postanowień, zawartych w art. 5 i 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 sierpnia 1927 r. i zapobieganiu chorobom zawodowym i ich zwalczaniu, podlegają karze w myśl art. 13 tegoż rozporządzenia.

§ 8. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej i Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 24 marca 1925 w sprawie stosunku organów inspekcji pracy do organów służby zdrowia władzy administracyjnej I instancji (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 265) nie ma zastosowania do działalności organów inspekcji pracy i organów służby zdrowia w zakresie wykonywania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 sierpnia 1927 r. o zapobieganiu chorobom zawodowym i ich zwalczaniu (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 676) i przepisów, na podstawie tego rozporządzenia wydanych.

§ 9. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wewnętrznych:
Sławoj Składkowski.
Minister Pracy i Opieko Społecznej:
Dr. Jurkiewicz.
Minister Przemysłu i Handlu:
E. Kwiatkowski.
Minister Rolnictwa: K. Niezabytowski.

Powyższe rozporządzenie podaję do wiadomości w ślad za tut. Pl. VI 7343/27 z 12/XII 1927 ogłoszonem w Orędowniku Urzędowym Nr. 2 z 15 stycznia 1928 r. pod cyfrą 12.

L. dz. 1513/29 IV.

Bydgoszcz, dnia 26 lutego 1929 r.

Za Prezydenta Miasta
(—) **Hańcz.wski,** radca miejski.

66.

Rozporządzenie.

Na mocy postanowień §§ 5, 6 i 15 ustawy o zarządzie Polic. z dnia 11 marca 1850 r. (Zbiór ustaw pruskich str. 265) §§ 143 i 144 ustawy o ogólnej administracji krajowej z dnia 30 lipca 1883 oraz art. 113 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. nr. 86/28 poz. 86) zarządzam za zgodą Magistratu co następuje:

Art. 1. Dotychczasowy plac „Stary Rynek“ otrzymuje nazwę „Stary Rynek im. Marszałka Józefa Piłsudskiego“.

Art. 2. Powyższe rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

L. dz. 3954/29 I.

Bydgoszcz, dnia 27 lutego 1929 r.

W nieobecności prezydenta miasta:
(—) **Dr. Chmielarski,** wiceprezydent.

67.

Zwraca się uwagę zainteresowanym, że rozporządzenie policyjne Pana Wojewody Poznańskiego z dnia 15 lutego 1928 r. dotyczące ochrony dróg publicznych i porządku publicznego, podane do wiadomości publicznej w Orędowniku Urzędowym miasta Bydgoszczy Nr. 12 z 15 czerwca 1928 poz. 175 obowiązuje w tutejsze mmieście w całej rozciągłości, a więc należy się do tegoż rozporządzenia bezsprzecznie stosować. Wobec tego przypomina się niniejszem obwieszczenie, które poucza:

„Przejścia przez jezdnię na drugą stronę ulicy (drogi) należy dokonać jak najkrótszą drogą pod kątem prostym w pobliżu przyżowania ulic. Przechodzić przez jezdnię należy krokiem przyspieszonym, zwracając baczną uwagę najpierw na pojazdy z lewej, a potem z prawej strony. Usłyszawszy nawoływanie lub sygnał ostrzegawczy, należy obejrzeć się w kierunku głosu i ewtl. zatrzymać się. aby pojazd mógł przejechać. Rozmyślne nieusuwanie się z drogi przed przejeżdżającemi pojazdami jest zabronione. Nie wolno przebiegać jezdni mimo da-

nego sygnału ostrzegawczego. Pojazdami nie wolno rozmyślnie jeździć po szynach tramwajowych. Tramwaje należy wyprzedzać na prawo, a tylko wtedy na lewo, jeżeli pojedyńczy tor tramwajowy znajduje się tuż przy samym chodniku. Przy wyprzedzaniu należy zachować konieczną w tym razie ostrożność. Wzbronione jest wyprzedzanie na skrzyżowaniach ulic, mostach i znacznych spadkach, oraz przed przystankami tramwajów i autobusów, lub jeżeli wskutek nadjeżdżania wozów od strony przeciwnej droga jest lub będzie ściśniona. Powoli jechać należy przez mosty, bramy, wjazdy i wyjazdy, przy skręcaniu z jednej ulicy na drugą, na wąskich i spadzistych ulicach oraz wszędzie tam, gdzie jest ożywiony ruch wozów, jeźdźców i przechodniów, a przedewszystkiem tam, gdzie to jest przez odpowiedni napis nakazane. Szybkość pojazdów konnych i mechanicznych na drogach publicznych nie może zagrażać bezpieczeństwu jadących osób i musi być taką, aby woźnica wzgl. kierowca w każdej chwili i przy wszelkich okolicznościach mógł dostosować się do wymagań bezpieczeństwa, ruchu ulicznego oraz ochrony dróg i mostów. Pojazdom mechanicznym, których waga wraz z ładunkiem przekracza 3000 kg, zabrania się poruszać z szybkością większą niż 25 km na godzinę. W miejscowościach zabudowanych, wolno jechać konnym pojazdom osobowym z szybkością nie większą niż 12 km na godzinę, mechanicznym pojazdom osobowym z szybkością nie większą niż 25 km na godzinę, a ciężarowym z szybkością nie większą niż 15 km na godzinę. Na skrzyżowaniu dróg, ostrych skrętach i podczas mgły, gołoledzi, na wszystkich miejscach spadzistych, niebezpiecznych lub śliskich, wolno jest jechać z szybkością nie większą, niż 10 km na godzinę. Przez wszystkie mosty drewniane o długości ponad 20 metrów, zabrania się przejeżdżać z szybkością większą niż 6 km na godzinę (szybkość konia w stępie). Za niezastosowanie się do powyższych przepisów nakładać się będzie na kierowców pojazdów mechanicznych, jak i konnych oraz przechodniów jaknajsurowsze kary, niezależnie od odpowiedzialności cywilnej za wyrządzone szkody."

L. dz. 2491/29 V.

Miejski Urząd Bezpieczeństwa
i Porządku Publicznego.
(—) **Hańczewski,** radca miejski.

68.

Z dniem 1. marca r. b. przeniesiony został na własny wniosek w stan spoczyku urzędnik stanu cywilnego, p. Jan Murawski.

W jego miejsce zamianował Pan Wojewoda urzędnikiem stanu cywilnego p. Józefa Biechowiaka.

69.

Pomór

u świni, należącej Pawłowi Rösmerowi, zamieszkałemu w m. przy ul. Granicznej 8, wygasł. Środki ochronne znosi się.

Bydgoszcz, dnia 18. 2. 1929 r.

L. dz. 972/29 IV.

Miejski Urząd Bezpieczeństwa
i Porządku Publicznego.
(—) **Hańczewski,** radca miejski.